

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-săseș), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Avrigeana”, „Bănașana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-înf), „Bereșana”, „Berzoria”, „Bihoreana”, „Bistrișana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.”, (Mercurea), „Cassa de v. str.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțșoreana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Chiseieiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concordia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgeșana”, „Fortuna”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănișterul”, „Hateșana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de crediți”, (Vestem), „Inst. de crediți”, (Mehadia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-înf.), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Corniareva), „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Noiana”, „Oleana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădate), „Poporul”, (Lugoj), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoana”, „Reun. de impr. și păstrare”, (Iva-mare), „Răureana”, „Săcana”, „Sămăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săseș), „Seldgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „Silvania”, „Șoimușana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavoana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Vitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sănmărtin), „Vulturul” (Tășnad), „Zărândeana”, „Zlăgnea”,

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 leri.

Cum lucrează alții!

Sunt 6 ani dela înființarea „Băncii centrale a caselor de păstrare boheme” cu un capital inițial de 2 mil. cor. care an de an a fost urcat, ajungând în urma emisiunii ultime de acții din semestrul prim al anului curent de gestiune, dela 10 la 15 mil. cor. — Mână în mână cu urcarea capitalului social și-a extins și terenul de afaceri subdivizându-l în mai multe raioane, în cari rând pe rând și-a deschis și câte-o filială sub conducere de sine stătătoare. Iată șirul cronologic al filialelor înființate: Viena și Brünn, Lemberg și Triest, — în fine cu 1 Iulie a. tr. Cernăuți.

Banca centrală a caselor de păstrare boheme nu s'a mărginit însă simplu la gruparea caselor de păstrare boheme în jurul unui centru puternic, ci s'a nizuțit a corăspunde chemărei sale în toate privințele, primo loco având în vedere și celea organizatorice. Numai pe o bază bine studiată, bine fondată și solidă se poate zidi o operă traică și de valoare.

Conducătorii și acționarii băncii centrale, pentru a corăspunde întru toate chemărei și așteptărilor legate de aceasta, au fondat în anul 1907 sub egida ei institutul de bani cu garanție limitată „Securitas” cu sediul în Praga și cu expozituri în diferite centre comerciale și industriale ale Austriei.

Capitalul societar al nimitului institut e de prezent Cor. 300,000 având și Cor. 18,000 fond de rezervă, adunat în decurs de 2 ani. Profitul net pe anul 1908 de gestiune a fost de aproape Cor. 42,000. Luând însă și la acest institut mersul afacerilor o dezvoltare rapidă, ca și la protejătoarea sa, Banca centrală a caselor de păstrare boheme, rezultatul final al anului curent de gestiune va întrece orice așteptări.

Iată programa vastă a operațiunilor cultivate din partea institutului „Securitas”:

Efectuește prin revizorii săi experți tot felul de reviziuni la institutele de bani, întreprinderi comerciale și industriale, societăți pe acții și cu garanție limitată etc.

Supraveghează asigurarea și siguranța capitalului unei a treia persoană investit în diferite afaceri și întreprinderi comerciale, industriale sau speculative, — asemenea depunerile pela diferite institute sau împrumuturi acordate.

Controlează borderourile și notele liferanților de mărfuri, asemenea calculațiunile de bursă, și supraveghează respectarea și ținerea punctelor stipulate în diverse contracte.

Ia asupra sa suplinirea și reprezentarea acționarilor, societărilor, asociațiilor, deponenților în tot felul de chestiuni, la diverse adunări generale, îngrijind de respectarea drepturilor aceloră. Ia spre rezolvare tot felul de afaceri fie personale sau de altă natură, garantând de cea mai strictă discrețiune.

Preia spre îngrijire vadii și cauțiuni dela o a treia persoană.

Controlează, dacă se efeptuesc oare emisiunile în deplină ordine și corăspunzător dispozițiunilor legale.

Dă informațiuni și raportează despre diferite chestiuni pe baza datelor celor mai reale și pozitive isvorite din sursele celea mai verosimile, sau chiar pe baza propriei constatări și incredințări.

Dă sfaturi și își dă părerea în tot felul de chestiuni referitoare la diferitele ramuri comerciale și industriale, precum și de pe alte terene. Ia asupra sa efectuarea de preturii diverse, etc.

Acvirează capitale inițiale în scoțul înființării diverselor întreprinderi comerciale, industriale, economice, precum și îngrijește de introducerea contabilității și a diverselor formulare și tipărituri în astfel de întreprinderi. — Organizează mersul și conducerea afacerilor, — cu un cuvânt a gestiunii întreprinderilor respective.

Depune pentru o a treia persoană contra garanție suficientă, tot felul de vadii și cauțiuni. Acvirează tot felul de credite și îngrijește de suplinirea și înlocuirea vreunui funcționar în caz de boală.

Dă informațiuni și sfaturi la persoane laice, cari nu sunt inițiate în chestiuni de bancă sau de

altă natură, în special la femei, minoreni, străini sau atari persoane, cari din lipsa de timp sau din alte motive nu sunt în stare a-și umbla înșiși în rând.

Licvidează tot felul de afaceri de bancă și de altă natură sau direct, sau recomandă alte institute în scopul finanțării cutărei și cutărei afaceri sau întreprinderi.

La parte activă la înființarea de tot felul de afaceri și întreprinderi comerciale, industriale și economice, sprijinind înactivarea lor, fie din partea unei singuratiche persoane sau societăți pe acții etc. Dă mâna de ajutor la urcări de capitale societare, la executarea licuidărilor, — conduce afacerile suferinde în albia sănătoasă, reorganizând modul de administrare etc. Controlează și supraveghează emiterea de tot felul de hârtii de valoare, mai ales ceeace privește cauza și baza emiterei, precum și executarea corectă din punct de vedere tehnic și legal. Controlează diversele valori, dacă sunt autentice și veritabile, scutind posesorii lor de eventuale pierderi și alte neplăceri.

Supraveghează serviciul de manipulare cu bani gata, precum și alte diverse manipulațiuni de orice natură.

O deosebită atențiune dă și cultivării tuturor felurilor de afaceri și transacțiuni de bancă.

Asemenea se angajază la suprareviderea reviziunilor făcute din altă parte, în numele și din ordinul direcțiunii sau a altor organe responsabile, încredințate cu conducerea întreprinderii și a afacerilor. Revidează și supraveghează din ordinul și în numele vreunei bănci sau firme private comitenții aceleia. Sare în ajutorul institutelor de bani cercate instantaneu de vre-un run, de un asalt al deponenților.

Primește încredințări și reprezentări în chestiuni de orice natură.

Ingrijește de încassarea a tot felul de pretențiuni și concede domiciliarea asupra sa.

Compune și redactează la dorință regulamente interne, precum și recomandă la cerere funcționari apti pentru diferite posturi.

Aceasta este în liniamente generale programa vastă a operațiunilor institutului de bani cu sediul în Praga: „Securitas“, — care, — fie zis între noi, — nu e numai pe hârtie, cum se cam mai întâmplă în multe părți — ci operațiunile se cultivă din adins, în mod intensiv.

Banca centrală a casselor de păstrare boheme nu s'a mărginit numai la o organizație internă între granițele Austriei, ci și-a îndreptat privirea și în alte părți, între altele spre America.

Cu ocaziunea crizei americane mulți bancheri și casse de schimb ajungând în corn de capră, în fine au închis bolta dând faliment. Sume considerabile în bani gata, precum și alte valori, — câștigate în cea mai mare parte din partea emigraților cu mare trudă și osteneală, — predate acelorora spre păstrare sau spre transmitere în Europa, au fost periclitate, dar în mare parte direct pierdute. La zeci de milioane au fost taxate pierderile respective.

Spre a scăpa în viitor pe emigranții indigeni de astfel de calamități, conducătorii Băncii centrale a casselor de păstrare boheme au simțit necesitatea înființării unui institut, care să dea o atențiune deosebită transacțiunilor de orice natură și afacerilor transatlantice. În scopul acesta au decretat înființarea unui institut cu un capital inițial de Cor. 2 milioane executând subscripțiunea primo loco în cerc restrîns,

în sânul funcționarilor, membrilor direcțiunii și conducătorilor Băncii centrale, precum și a altor interesați. Institutul și-a început deja activitatea sub numele „Bohemia“ cu sediul în Praga și Newyork.

Pentru a studia și sonda terenul în Statele Unite Nord-Americane dl I. Pátek, director general al Băncii centrale a casselor de păstrare boheme, a fost exmis din partea acesteia într'o călătorie de studiu, care a durat 2 luni, dela începutul lui August până la începutul lui Octomvrie a. tr. Domnul director general I. Pátek a cercetat între altele orașele Newyork, Pittsburg, Cleveland, Chicago, precum și alte centre din districtele industriale și miniere.

Reintors acasă cu un material bogat și experiențe frumoase, și-a prezentat raportul, părerea și obiecțiunile, pe baza cărora s'au luat fără preget dispozițiunile necesare pentru înființarea institutului.

Astfel lucră și se organizează alte neamuri, în astfel de tempo înaintează pe calea progresului. O chestie pusă pe tapet, se rezolovează într'un răsuflet, fără nici o amânare, fără a tot pregeta și dubita.

De ce nu ne însușim și noi tempo și modul acesta de purcedere, de ce nu pășim și noi mai energic în acțiunile noastre, ci suntem tot târzi?!
Brünn.

V. V. Bontescu.

Istoria contabilității.

Pentru a studia origina contabilității și fazele prin care ea a trecut, trebuie să reamintim, că lucrul nu e tocmai ușor, deoarece scriitorii vechi se entuziasmau mai ușor de faptele eroice ale omenirii, decât de cele ce se raportau la partea materială.

Mulți dintre autorii moderni de contabilitate intră direct în studiu, fără a spune 2—3 cuvinte asupra istoricului și origini sale. Așa în tratatele de I. Barré, H. Deschamps și H. Edau nu se găsește nici un cuvânt relativ la istoria contabilității. Numai de puțin timp oamenii de știință au început a cercetă cu râvna primele începuturi ale acestei științe. Printre aceștia putem cită pe: Yules Hagers, Deluell, Beso și în special pe decedatul Karl Peter Kheil. Ca autori mai vechi, cari au făcut oarecari cercetări relativ la originea contabilității sunt: G. Carboni, Besta, G. Vicenzio, Bariola, Telschow, etc.

Părerile acestor autori sunt foarte împărțite, așa: Carboni și Besta atribuiesc invenția contabilității Venețienilor, E. Degranges o atribuie familiei de Medicis, S. Stevin o atribuiesc Grecilor, Telschow Germanilor, Bariola face inventator al contabilității pe Francesco Dellapietra, Vito Cosnuano pe călugărul Angelo Sevijio; în fine alți autori cred a găsi pe inventatorul contabilității în persoana călugărului Luca Pacciolo de San Sepulcro.

Trbuie să recunoaștem, că precum nu a existat un inventator propriu zis al asociațiunilor și al comerțului, acestea ivindu-se în chip natural, din jocul intereselor și trebuințelor omenirii, tot asemenea nu a putut există un inventator propriu al contabilității.

Originea contabilității corăspunde cu originea creditului. Omul primitiv, neposedând nimic, desigur că nu avea nevoie de contabilitate, căci nu avea pentru ce să țină o socoteală, pescuind sau vânând atât cât îi trebuia pentru satisfacerea nevoilor momentane. Chiar atunci când omul a simțit necesitatea trocului, încă nu avea nevoie de contabilitate.

Indată însă ce apărură creditul se născu și nevoia de a se nota obiectul echivalent, ce trebuia primit după un timp oarecare. A fost nevoie de vre-un inventator care să spue că trebuie și cum trebuie să se facă acele notări? De sigur că nu, căci interesul fiecărui de a ști ce are de luat, i-a impus se facă aceste înscrieri, în mod cât se poate de primitiv, cu mijloacele pe cari i le oferea timpul, prin creștături în lemn, în table de metal, de ceară, etc.

Aceste notări constituie primele începuturi ale contabilității.

Originea contabilității dar datează din timpurile cele mai vechi, cu mult mai înainte de invenția hârtiei și a alfabetului.

În aceste timpuri depărtate putem afirma că se practica chiar sistemul partidei duble, și iată cum:

Din orice operații comerciale se nasc 2 raporturi egale, dar cu sens contrar: un raport pozitiv sau de credit, pentru celce dă valoarea, și un raport negativ sau de debit pentru celce primește valoarea. Principiul partidei duble constă în a nota ambele aceste rapoarte, adică a nota valoarea, atât la contul ce primește, cât și la contul ce dă. Din cea mai veche antichitate se aplică acest principiu cu ajutorul *răbojului*.

Răbojul, știe orișicine, se compune din două bucăți de lemn sau de metal fixate una pe alta. La fiecare predare de marfă se făcea o creștătură pe cele două bucăți de lemn sau metal reunite; o bucată numită *răboj* rămânea negustorului, iar cealaltă se dădea clientului.

Răbojul, oricât de curios ni s'ar părea, a fost practicat chiar în ținerea contabilității statului englez până la 1826. Pentru însemnarea unei sume mai mari de 1.000 lire, contabilii de atunci se serveau de o trăsură de o lărgime determinată, iar o jumătate de dinar era notat cu o mică gaură.

În acest simplu procedeu nu e oare cuprins principiul fundamental al contabilității în partida dublă, adică înscrierea valorii la debitul contului, ce o primește și în același timp la creditul celui ce o dă?

Nu era debitul egal cu creditul, adică numărul creștăturilor de pe răboj nu erau egale cu al celor de pe bucată dată clientului? Nu era control? De sigur că da.

Pentru ca să ne convingem și mai bine că răbojul e, după cum zice Mausny, strămoșul contabilității duble, nu avem decât a face o comparație între *răboj*, cel mai vechi sistem de contabilitate, și *legismografia*, cel mai nou sistem, și vom vedea că în principiu se aseamănă foarte mult.

În răboj operațiunile se înregistrau la 2 conturi numai, la contul proprietarului și contul clientului, după cum am arătat mai sus; în legismografie toate operațiunile se înregistrează tot la 2 conturi sintetice: contul proprietarului și contul aziendei (conturile agenților și clienților), urmând a fi trecute apoi operațiunile în registrele dezvoltătoare.

Deosebirea e numai din punct de vedere grafic, adică al artei de a înscrie aceste rapoarte și a înmulțirii conturilor născute din necesitatea negustorului de a ține socoteală de noile valori, ce nu existau în timpurile primitive și de a-și da mai bine seama de rezultatul afacerilor sale.

După ce am văzut că contabilitatea nu e invenția nimănui, ea fiind născută din interesul omului de a-și cunoaște situația sa economică față de corespondenții

săi, să vedem acum în linii generale, care era starea contabilității la popoarele cele mai vechi, de care ne vorbește istoria:

Evreii. Știm, că ocupația principală a acestui popor e comerțul și în special cămăta, ocupația ce au moștenit-o dela strămoșii lor. Fiind vorba de bani, ei erau nevoiți să înregistreze toate sumele împrumutate. Existența contabilității la Evrei e confirmată și de următorul precept al lui Solomon. „*Orice transmiți, fie că numeri, cântărești sau măsoari, orice trebuie înscris*“.

Indienii. Codicele lui Manu regula organizația civilă și politică a Indienilor, dar în ele se cuprind de asemenea și norme pentru înregistrarea împrumuturilor, falților. etc.

La Persieni, Regele avea un secretar, care ținea socoteala de toate datoriile sale.

Egiptenii. În Egipt persoanele însărcinate cu ținerea socotelilor se numiau *scribi* și Cerboni povestește că ventilația, măsurătoarea și transportul grâului la magazie se făcea în prezența scribilor, cari notau cantitățile transportate.

Romanii, ca și celelalte popoare, notau operațiunile pe tăblițe cernite, pe papirus sau pergament. Romanii aveau chiar mai multe registre, unele cu caracter comercial. Printre cele dintâi putem cită:

Libellus familiae, în care se notau toate transformările patrimoniului. Apoi *Komentariu* și *Kalendarium,* etc.

Ca registre cu caracter comercial aveau:

Adversaria (Ephemeris) al cărui scop era după cum zice Labeone de a înregistra la un loc toate cumpărăurile, vânzările, împrumuturile, etc. Se aseamănă deci cu strata de azi.

Codex (tabulae rationem), care avea forma și scopul Maestrului de azi și în fine: *Codex accepti et expensi* sau Jurnalul de azi.

Am spus mai sus, că vechiul sistem de contabilitate era *răbojul*. De sigur că acest sistem nu se putea întrebuiți decât pentru operațiuni simple și uniforme. Indată însă ce operațiile au devenit mai complicate, indată ce apărură delegații capitalurilor, polițele, mandatele, cecurile, etc., atunci se simți nevoia unei contabilități mai metodice și folosindu-se de invenția hârtiei, se trecu dela răboj, unde cele 2 conturi sintetice erau reprezentate pe lemn, la registre, principiul de înregistrare rămânând acelaș.

Ținerea registrelor în mod metodic nu s'a putut deci desvoltă decât după invenția hârtiei și aci iar nu a fost nevoie de genii vreunui inventator. Se înțelege dela sine, că orice negustor având hârtie la dispoziție, era condus să însemneze toate operațiile făcute de el pe hârtie și apoi, din foi volante, și-a făcut un registru: *Memorialul* (Strata). Din memorial se trecea direct la contul fiecărui client. Conturile clienților nu se păstrau de negustor, ci se remiteau clienților, așa că toată contabilitatea se reducea la registrul memorial. Mai târziu, cei însărcinați cu ținerea registrelor observară că memorialul nu era destul și căutară să înregistreze toate operațiile după conturi într'un registru, ce se păstră de negustor, numit Registru de Extracte, apoi Cartea Mare. De sigur că acest registru nu a fost cum e azi, fiecare contabil aducându-i mici înbunătățiri.

Suntem dar aproape de ținerea registrelor de azi. Numai un lucru lipsește. Nu se deschideau conturi agenților și patronului în calitate de capitalist. Incetul cu incetul, cei-ce s'au ocupat cu contabilitatea, au observat această lacună și au contribuit fiecare la aco-

perirea acestei lacune. Vom vedea mai târziu, autorii, cari au contribuit la perfecționarea contabilității.

Registrul cel mai vechiu știut, aproape la fel cu cel întrebuintat și azi, cu conturi pentru capitalist, agent, etc., e registrul contabilității din Geneva din 1340, apoi registrul casei Gheldersen din Hamburg din 1367.

Contabilitatea, ca multe alte cunoștințe, a fost la început, după cum am văzut, o artă; tocmai mai târziu autorii au început încetul cu încetul a o ridică la rangul de știință, explicându-i principiile, stabilind legi, sistematizând practica.

Cel mai vechiu autor, care a atins în treacăt chestia contabilității a fost Leonardo Fibonacci din Pisa, însă autorul cel mai vechiu, care a imprimat chiar un tratat despre contabilitatea dublă a fost călugărul franciscan Luca Pacciolo de San Sepulcro, pe care mulți îl numesc chiar inventatorul contabilității. El s'a născut la Burgo San Sepulcro în Toscana cătră jumătatea secol. al XV.

În tratatul său „*Summa di Aritmetica*” din 1494 el dedică un capitol contabilității în partida dublă intitulat: *Tractatus de Computis e scripturis*.

Un alt autor vechiu e Benedetto Cotrugli, care în 1573 a tipărit un tratat: *Della mercatura e del mercante perfetto*. Apoi Giovanni Taglienti, care a scris în 1525 două tratate: *Lunminario di aritmetica labroguolo* (partida simplă) și *libro doppio* (partida dublă). Un alt autor e Casanova, care în 1588 a scris opera cea mai completă din timpul său. Numărul cel mare al autorilor italieni a făcut din Italia leagănul contabilității. În Franța, Delaporte a pus bazele ținerii registrelor în mod metodic, tratând în fond despre contabilitatea în partidă dublă, reducând-o la principii sigure.

Opera lui *La sciences des négociants et teneurs de livres* apărute în 1750 și azi se poate conzultă cu folos.

Alți autori au fost: Rogier și Roninck, olandezi, cari au scris prin sec. al XVII niște tratate pe cari Mausny le numește chiar capo d'opere pentru concisiunea lor.

În Germania, primul autor, care a scris despre contabilitate în partida dublă se crede a fi Johann Gottlieb. Tratatul său datează din 1531. În Anglia primul autor se crede a fi Hugh Adcastle, un altul e Giacomo Piel.

În Franța, afară de Delaporte, dintre autorii vechi cel mai însemnat eră Degranges, care în 1795 a scris un tratat intitulat: *La tenue de livres rendue facile*.

Dela acest autor ne-a rămas teoria celor 5 conturi ale proprietarului: Mărfuri. Eff. de primit, Cassa și Profit & Perdere.

În timpurile din urmă, o mulțime de autori au dat la lumină opere unele mai bune decât altele. Dintre pleiada autorilor, numele a 2 italieni a rămas celebru și anume.

Francesco Marchi, care în opera sa: *I cinque contisti* din 1867 dărâmă tot edificiul teoriei lui E. Degranges, stabilind un edificiu nou, care e baza științei contabile moderne. Francesco Marchi a pus bazele teoriei personalității conturilor divizate în 4 clase principale și adică:

1. Conturile proprietarului; 2. ale corespondenților, 3. ale agenților și 4. ale administratorului.

Giuseppe Cerboni născut în 1827. A inventat sistemul logismografiei la 1867. El a perfecționat contabilitatea statului italian.

În zilele noastre foarte mulți autori au depus munca lor în serviciul contabilității. Printre aceștia

putem cită pe Léautey și Guilbault a căror operă: *La science des comptes* a avut mare răsunset. Apoi Jozeph Barré, H. Edorns, Courcelle — Seneuille, Giovanni Massa; iar dintre Români: regretatul Th. Ștefănescu, C. Petrescu, Z. Petrescu etc. (De dincoace: Ioan C. Panțu, I. I. Lăpădatu și I. Pricu — Red.)

V. M. Ioachim

Din „Revista generală de comerț și contabilitate.”

„Directorul executiv”.

Ca echou la articolii noștri publicați sub titlul acesta, primim din cercurile cetitorilor noștri următoarele șire:

„Articolii din Nrii 17 și 18 a. c. ai „Rev. Econ.” despre „Directorul executiv” sunt în multe privințe instructivi. În ce privește însă alegerea directorului pare-mi-se greșesc sustinând pe de o parte, că la întregirea acestui post indeosebi nu este permis să se dea loc validității nepotismului, iar la alt loc se pretinde, că din motive de practicitate alegerea să o facă totdeauna direcțiunea și nu adunarea generală.

Oare pentruce aceasta? Cei 6, 8, 10 sau chiar 12 membri din direcțiune sunt mai puțin aplicați spre nepotism, decât majoritatea sau chiar totalitatea acționarilor în adunarea generală, unde și membrii direcțiunii își pot spune vederile lor cel puțin tot așa de bine ca și în direcțiune?

Eu cred, că atunci când este vorba de alegerea de director e consult ca chestiunea să fie pusă la ordinea de zi de cu vreme, ca să poată fi discutată între acționari — iar apoi în adunarea generală să-și spună vederile și să și le motiveze. În felul acesta — după părerea mea — se dă mai puțină ansă la nemulțămiri etc.”

Articolii din chestiune, precum am și indicat în revista noastră, sunt reproduși după „M. P.” Dealtcum ce privește alegerea directorului executiv suntem și noi de părerea scriitorului din „M. P.”, că este mai consult, ca alegerea să o facă direcțiunea. Aceasta poate fi mai bine în măsură a cunoaște persoana, căreia i-se incredințează conducerea efectivă, de cele mai multeori însăș soarta institutului, decât totalitatea acționarilor întrunită în adunare generală odată la an.

Pentru a împedecă însă după posibilitate validitatea nepotismului este bine a rezervă și comitetului de supraveghere oarecare ingerință asupra alegerii directorului executiv, enunțând prin statute, că alegerea directorului executiv are să se facă în *ședința mixtă* a direcțiunii și a comitetului de supraveghiere.

Nepotismul sau inclinarea spre aceasta, dacă există la un institut, arareori îl poate curmă adunarea generală, pe care la noi ca și pretutindenea, de regulă o dirigează direcțiunea.

Jurisdicțiune.

Decisiuni curiale.

Responsabilitatea Direcțiunii pentru depozitele spre fructificare. Pentru depozitele spre fructificare elocote la institutul falimentat, membrii Direcțiunii și ai Comitetului de supraveghiere, cari pe timpul când s'au elocot acele depozite deja nu mai erau în funcțiune, sunt numai în cazul acela responsabili față de deponenți, dacă concursul a fost o urmare a unor iregularități, cari datează încă din timpul când danșii au fost încă în funcțiunile lor.

(Curia reg. sub Nr. 6010/1909 dela 24 Februar a. c.)

A FACERI DE DARE.

Nouele legi de dare. Este deja lucru hotărît că guvernul îndată după deschiderea parlamentului va cere suspendarea parțială a nouelor legi de dare. Dintre acestea sunt puse până acum în vigoare legea asupra dării de chirie și a catastrului și se vor pune în vigoare la 1 Ianuarie 1911 darea după interese de capital și rentă și darea de venit a întreprinderilor obligate la publicitate; pe când legile relative la celelalte soiuri de dare se vor suspenda și supune unor modificări radicale.

*

Competința de transcriere a recoltei în picioare și a lemnelor netăiate din pădure.

Judecătoria administrativă prin decisiunea sa Nr. 21,608/1909 P. a enunțat, că în caz, când imobilele se vând împreună cu recolta aflătoare pe ele, atunci competența de transcriere este a se plăti după suma întreagă, va să zică și după prețul de cumpărare al recoltei în picioare.

Iar prin decisiunea sa Nr. 26022/1909 P. aceeaș judecatorie a enunțat, că dacă se vinde solul pădurii împreună cu lemnele încă netăiate, atunci competența de transcriere trebuie plătită după întreg prețul de cumpărare, chiar și în caz când prețul de cumpărare al solului și al lemnului ar fi separat indicat în contract.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

Din raportul ministerului de agricultură despre starea sămănăturilor până la 25 I. tr. extragem următoarele: În tot decursul lunii trecute timpul a fost când răcoros și vântos, când ploios. În părțile mai sus situate ale țării a și nins ici-colea, ceace a avut de urmare nopți răcoroase, ba prin unele locuri a căzut chiar brumă și a înghețat peste noapte. Înghețul a cam stricat puțin, mai ales pomilor deja înfloriți, legumelor și ici-colea chiar și sămănăturilor mai gingașe. Pagube mai mari se înregistrează totuș numai din ținuturile mai sus situate. În orice caz cât privește sămănăturile de primăvară, pomii și viile, ar fi foarte binevenit un timp mai călduros și cu soare.

Pe când timpul mai rece și vânturile au fost puțin favorabile sămănăturilor de primăvară și pomilor, pe atunci a avut faptul acesta urmări de tot bune asupra sămănăturilor de toamnă, ținându-le pe acestea pe loc în dezvoltarea lor prea timpurie. Cu toate acestea se poate afirma, că în comparație cu anii precedenți, vegetațiunea a înaintat anul acesta cu cel puțin 14 zile. Secara semănată mai de timpuriu s'a dezvoltat bine de tot, nu numai în paiu, ci a făcut deja și spic. Și grâul a înaintat mult în dezvoltare, ba s'au văzut pe alocurea chiar holde căzute, un lucru destul de neobicit pe vremea aceasta. În general grâul se arată — cu mici excepțiuni — foarte frumos. Prin unele locuri sămănăturile de grâu au trebuit rărite fiind prea dese. Secara de toamnă nu se găsește în condiții așa de bune ca grâul, — fiind mai rară.

Orzul de toamnă este însă deasemenea neexcepțional de frumos și des. Sămănăturile de primăvară se prezintă peste tot în mod mulțămitor și pagubele cauzate de insecte sunt neînsemnate. Sfeclele de zahar,

precum și celelalte deasemenea prosperează bine. Porumbul de vară e mai peste tot locul încolțit, de altfel la sămănatul lui se lucrează încă în toată țara. Cartofii de vară încă sunt răsăriți și economii leagă frumoase speranțe de dezvoltarea lor. Cultivatorii de tutun deasemenea nu se pot plânge, iar viile au ernat bine. Nutrețurile pentru vite și mai ales paiele s'au cam înpuținat, dar de altfel vitele sunt în stare bună, fiind trifoiurile și pășunile bine dezvoltate.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 6 Maiu 1910.

Situația pieții financiare internaționale, deși la ultimo au fost cereri destul de mari de satisfăcut arată oarecare ameliorare. Votarea bugetului de parlamentul englez aduce cu sine încasări considerabile de dări, cari dacă se vor folosi și numai în parte pentru răscumpărarea cambiilor de tezaur, ar putea produce o abundență de numărar, și așa nu este eschisă o reducere a etalonului în London. În vederea acestor prospecte pentru viitor scontul particular a scăzut în London deja la $3\frac{3}{16}\%$ și în Berlin la 3% .

Mai nefavorabilă este situația pieții interne. Cererea de bani a guvernului ungar, care a abzis bonul de circa 20 milioane K depus la băncile din capitală și-a Cassei de păstrare postale austriace de alte 20 milioane dela băncile angajate la emisiunea nouă de rentă austriacă împreună cu lipsa de oferte din străinătate au contribuit la creșterea circulațiunii de bilete cu 211.2 milioane K. La sfârșitul lunii Aprilie Banca Austro-Ungară a încheiat cu 2.3 milioane K bilete în dare și cu o reducere de 5.3 milioane K la rezerva metalică.

CRONICA.

Aviz. Din motive independente de noi și din cauza timpului înaintat ne vedem siliți pentru anul acesta a suspenda publicarea dărilor de seamă obișnuite asupra bilanțurilor băncilor noastre pe anul expirat.

*

„Albina“ — Centrala din Sibiu ține cu începere de Luni 9 Maiu a. c., oarele de oficiu dela 7—1 p. m. Oare de cassă dela 7—12 $\frac{1}{2}$ p. m.

*

Să sprijinim literatura de specialitate! Cetim în „Gazeta Transilvaniei“ următoarele:

„Aflăm cu plăcere că „Albina din Sibiu a cumpărat 50 de exemplare din cartea „Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente“, scrisă de I. G. Panțu. Fapta aceasta laudabilă, de a sprijini literatura de specialitate, este confirmarea pe deplin a bunelor idei, de cari au fost conduși totdeauna membrii din direcțiunea celei mai vechi bănci românești. Este de altminterlea lucru de toți cunoscut, că „Albina“, pe lângă frumoasele ajutoare, ce le împarte anual, s'a gândit încă demult și la cel mai „real și serios“ ajutor, împărțind ajutoare pentru înființarea unei literaturi comerciale și financiare. Încă din 1892, la stăruința venerabilului director, a d-lui Parteniu Cosma s'autipărit cu întreaga cheltuială a „Albinei“ mai

multe cărți de specialitate precum: *Introducere în științele comerciale*, *Dreptul cambial*, *Merceologia*, *Coreșpondența comercială*, etc., cari sunt primele manuale românești de specialitate, ce s'au folosit cu mare succes la școala comercială superioară din Brașov. Nu mult după aceea a apărut pe rând mai multe lucrări de valoare pe terenul comercial și financiar, cari toate au fost sprijinite în cea mai mare parte de „Albina”. De aceea înregistrând cu plăcere știrea despre sprijinirea literaturii de specialitate comercială, încheiem, reproducând din prefața cărții, despre care a fost vorba, următoarele cuvinte: „*Un funcționar care nu se ocupă cu specialitatea sa și după ce a eșit din școală, unul care nu citește, dovedește că nu se pretuiește pe sine și nu pune preț nici pe interesele mai marilor săi: un astfel de funcționar nu merge înainte, dar nu stă nici pe loc, ci — de bună seamă — dă îndărăt*”.

Înregistrând aceste șire, credem că și celelalte bănci ale noastre vor căuță, după putință, să procure pe seama direcțiunii și a funcționarilor lor un număr oarecare de exemplare, achitându-se astfel de această datorință onorabilă.

Bursă în Arad. Precum se anunță, în curând, Aradul va avea o bursă de efecte și mărfuri.

Recunoștință ministerială. Ministerul de agricultură al Austriei aprecind prin nota sa din 27 Martie 1910 activitatea desvoită de dl Nicolae Iancu, inspectorul general al Centralei băncilor populare și însoțirilor economice române din Bucovina pe terenul organizației economice a poporului român, îndeosebi prin editarea organului „*Revista Economică Bucovineană*” i-a votat numitului o remunerație pentru acoperirea speselor de tipar și regie.

Necrolog. Mihail Nartea membru în direcțiunea „*Racoțanei*” din Șeica mare a repausat Joi, în 28 Aprilie st. n. 1910, în vârstă de 39 de ani.

Comerțul exterior al Ungariei. În cuartalul prim al anului curent comerțul exterior al Ungariei a prezentat următoarele cifre:

	1910	1909
	milioane Coroane	
Import	414·0	403·8
Export	324·5	362·7

va să zică bilanțul

prezintă un pasiv de 89·5 mil. 41·1 mil.

Comerțul cu Austria prezintă următoarele cifre:

	1910	1909
	milioane Coroane	
Import	305·0	308·5
Export	227·8	257·5

Deci pasiv de . 77·2 mil. 51·0 mil.

Însoțiri de consum săsești au existat la începutul lui Octomvrie a. tr. în total 37 cu 2150 membri. De atunci încoace s'au mai înființat 4, astfel că azi numărul lor este de 41.

Însoțirea de consum și valorizare din Cincul mare. Fruntașii din Cincul mare, grupați în jurul institutului „*Armonia*” au decis înființarea unei societăți comerciale, sub firma de mai sus.

Scopul urmărit este să aranjeze și să deschidă o prăvălie pentru a proveadă pe membri și pe cei

apartinători lor cu tot felul de articlii economici, industriali și casnici de calitate bună și ieftin.

Să mijlocească vinderea produselor economice ale membrilor pe piețele de valorizare.

Să sprijinească pe comercianții români stabiliți în comunele apartinătoare cercului Cincul mare, prin furnizarea en gros a articliilor, de cari au lipsă în prețul cel mai ieftin, posibil.

Să elibereze poporul românesc de sub exploatarea comercianților români stabiliți în comunele din cercul Cincului mare. Spre acest scop se va nizuca în acele comune, unde nu sunt stabiliți comercianții români, să se înființeze însoțiri similare de consum și valorizare.

Însoțirea stă în legătură cu centrala „*Hangya*” din Budapesta, și capitalul este proiectat cu K 10,000.

Fondatorii însoțirii de consum și valorizare din Cincul-mare sunt d-nii: *Emil Mandocea, Dionisie Stănuț, Dr. Valeriu N. Comșa, Petru Titieni, Valeriu Popp, Ioan Bastia, Dumitru Antone, Vasile Mărginean și George Conta.*

Societatea de asigurare „Donau” despre a căreia încheiere am amintit în numărul nostru penultim a avut la finele anului de gestiune expirat:

Capital social	K 2.000.000
Rezerve de câștig	„ 1.000.000
Rezerve extraordinare	„ 500.000
Rezervă specială pentru daune de grindină	„ 360.000
Fondul de penziune	„ 1.801.500
Rezerve de premii:	
în ramul asig. asupra vieții	30.026,521
„ „ contra focului	3.062,562
Efecte proprii	13.346,857
Imobili	6.395,100
Profit net	938,323
Totalul activelor s'a cifrat cu	44.099,277

Suma premiilor de asigurare în ramul focului, scadente în anii următori este de K 34.533,621.—

BIBLIOGRAFIE.

A apărut Nr. 10 din „*Biblioteca Băncilor Române*”: **Legea de asigurare** (§§. 453—514 ai Legii comerc.) traducere de *Ermil Borcia*. 1½ coale. Prețul K —50 f.

Pân'acum au apărut în „*Biblioteca Băncilor Române*” următoarele:

- Nr. 1. *Studii de contabilitate* de Ioan I. Lăpădatu . . . . . —50
- Nr. 2. *Băncile române din Ungaria și Transilvania* de Constantin Popp . . . . . —50
- Nr. 3-4. *Efectele publice* de Ioan I. Lăpădatu . . . . . —50
- Nr. 5-8. *Studii practice de bancă* de Ioan I. Lăpădatu . . . . . 1—2—
- Nr. 9. *Art. de lege LVIII: 1908 despre cec și Normativ pentru afaceri de cec*, traduse de Constantin Popp . . . . . —50

A apărut în editura *Librăriei Ciurcu*, Brașov. **Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor-curente**, ediția a II-a de *I. C. Panțu*, profesor la școala superioară de comerț, o carte de specialitate în extensiune de I—IX+160 pagini, octav mare. *Prețul este 3 coroane. Se recomandă funcționarilor de bancă membrilor din direcțiune, cenzorilor, preoților și învățătorilor*

noștri și tutorora, cari au de a face cu băncile și cu cassele de păstrare. Se poate procura prin orice librărie sau direct dela librăria Ciurcu sau Mureșanu din Brașov sau dela librăria Arhidiecezană din Sibiu.

*

A apărut: *Almanachul Industriei și Comerțului* București Anul III 1910 Editor-Proprietar Zoltan Zoldy.

Lucrarea aceasta, care prin valoarea și seriozitatea ei și-a câștigat un loc pe care nici o publicațiune similară nu i-l mai dispută, întrece cu mult ca varietate și bogăție de material economic pe cele două înaintașe ale ei. *Almanachul* pe 1910 este o lucrare de care nici un negustor, industriaș sau ceretător al stării economice a României nu se poate lipsi. Ea cuprinde o adunare de cifre, date, studii, nume, statistice etc., care va face ca buna părere a cercurilor economice asupra valorii ei să fie și mai mult întărită. *Almanachul* pe 1910 este o comoară de știri, anchete și date economice.

El publică anul acesta convorbiri cu dnii D. Hagi-Teodorachy, Leon Schoenfeld, D. M. Bragadiru, C. Zamfirescu, C. Berindei, Leonida Piorkowsky; Studii de dnii N. Paianu, C. Osiceanu, Chr. D. Stai-covici, George Plastara, etc.

Almanachul vorbește de Bănci, de organizarea creditului, de toate comerțurile și industriile din țară. El publică bilanțurile tuturor societăților aflătoare în țară, cum și lista firmelor noi înscrise în 1909, a societăților înființate în acest an, a firmelor și societăților dizolvate; apoi lista procurilor acordate sau revocate. Mai publică o listă complectă a fabricelor încurajate de stat.

Volumul, gros de 450 pagini, nu poate lipsi din biroul nici unui comerciant sau industriaș și din casa niciunuia dintre aceia, cari vor să cunoască starea economică a României.

Comandele trebuiesc adresate dlui Zoltan Zoldy, la Fabrica E. Lessel din București, Calea Plevnei 193/5. *Almanachul* se mai află depus spre vânzare la librăriile *Alcalay*, *Sfetea*, *Socec*, precum și la principalele librării din țară.

Prețul unui volum Lei 5 (cinci).

*

Cheia pentru calcularea intereselor, cu instrucțiune pentru folosirea ei. Sibiu 1910. Editura „Revistei Economice”. Prețul 50 fil.

„Cheia” de sus este o tabelă de cifre, cu ajutorul căreia prin o simplă înmulțire (X) se pot afla cu cea mai mare ușurință și siguranță interesele după orice sumă pe anumite zile. Se poate folosi la calcularea intereselor la cambii, depuneri etc.

Indeosebi este chemată a face bune servicii „Cheia”, bărbăților de încredere ai băncilor și insoțitorilor noastre, ușurându-le în măsură însemnată lucrul, ce îl au cu calcularea intereselor de întârziere a prolongării de cambii și tot felul de împrumuturi de altă natură; dar o vor putea folosi cu succes și advocații; preoții la socotelile bisericesti, notarii și colectorii de dare comunali; capitaliștii privați, cari cu ajutorul ei pot controla cu ușurință exactitatea dobânzilor, ce li-se socotesc după depuneri, efecte (hârtii de valoare) escontări de cupoane etc.

Cu un cuvânt „Cheia” este o tabelă de adevărat folos practică pentru toți, cari au daraveri de bani și editarea unei astfel de „Chei” a fost o trebuință demult și adeseori reclamată la noi.

Cheia pentru calcularea intereselor tipărită pe carton tare și durabil costă 50 fil. și se poate co-

manda la *Administrația „Revistei Economice” în Sibiu Nagyszében.*

La comanda de una sau două exemplare prețul se trimete mai bine în mărci poștale.

Firme falite.

Erecșegán Tivadar, comerciant în Becicherechiul-mare. Anunțarea pretensiunilor până la 13 Iunie a. c. liquidarea lor 1 Iuliu a. c. și alegerea comitetului 4 Iuliu a. c.

Firme insolvente.

Ujhelyi Adolf, hotelier, Alba-Iulia.
Csikós I. & Comp, comerciant, Cluj.
Kühlstock Máté, comerciant, Cluj.
Grünberger Ede, comerciant, Lugos.
Császár József, comerciant, Murășosorheiu.
Weiss Etel, comerciant, Szigetul-Marmației.
Kate Lipót, comerciant, Szighetul-Marmației.
Barabás A. & Comp., comerciant, Șomcuta-mare.

Sumar.

Cum lucrează alții. — Istoria contabilității. — Directorul executiv. — Jurisdicțiune. — Afaceri de dare. — Situația agricolă. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronică*: Aviz, „Albina”. Centrala din Sibiu, Să sprijinim literatura de specialitate, Bursă în Arad, Recunoștință ministerială, Necrolog, Comerțul exterior al Ungariei, Insoțiri de consum săsești, Insoțirea de consum și valorizare din Cincul mare, Societatea de asigurare „Donau”. — *Bibliografie*. — *Din registrul firmelor*. — *Firme falite*. — *Firme insolvente*. — *Concurs*. — *Bursa*.

„VLĂDEASA”, inst. de credit și economii societate pe acții, B.-Huedin (B.-Hunyad).

CONCURS.

Institutul de credit și economii „Vlădeasa”, din B.-Huedin, publică concurs pentru ocuparea postului de **practicant**, cu termen până în 20 Maiu st. n.

Salariu anual K 960.

Reflecții la acest post au să dovedească, că au absolvat școala comercială și că sunt deplin sănătoși. După un an de probă, în caz că va corăspunde, va fi denumit de funcționar definitiv.

Postul este a se ocupa imediat.

Bánffy-hunyad, la 27 Aprilie 1910.

Nr. 111 (1—1)

Diracțiunea.

„MERCUR”, societ. acționară de împrumut și păstrare în Năsăud

CONVOCATOR.

Domnii acționari ai societății acționare de împrumut și păstrare „Mercur” în Năsăud, prin aceasta se convoacă în senzul §-lui 17 din statute la

adunarea generală extraordinară,

care se va ținea Duminică la 22 Maiu 1910 st. n. la 4 ore după amiază, în localul societății cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării și constatarea capabilității.
2. Exmiterea secretarului și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
3. Raportul direcțiunii.
4. Urcarea capitalului societar.
5. Modificarea statutelor.
6. Închiderea adunării.

Năsăud, la 20 Aprilie 1910.

Nr. 114 (1—1)

Martian, m. p.,
director.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 4 Maiu 1910.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, ... scut. de dare	114.05	114.35
4	" " Cor. . . . . " " "	92.45	92.75
3	" " " " " " " " " " "	82.60	83.25
1/2	Impr. cu premii à 100 fl. . . . . " " "	232 —	232 —
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	163.60	163 —
3	Impr. p. regul. Porților de fier. " " "	78.90	78.75
4	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100.10	100 —
4 1/2	" rurale ungare . . . . . " " "	94.50	95 —
4	" " croato-slav. . . . . " " "	95 —	95 —
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor., Mai-Nov., sc. de dare	94.50	95 —
4	" " " " " " " " " " " " "	94.45	95 —
4-2	" " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	98.30	99 —
4-2	" " argint April-Oct. " " "	98.30	99 —
4	Losuri din 1860 à fl. 500 —	175.40	176 —
4	" " 1860 à fl. 100 —	247.50	246.50
4	" " 1864 à fl. 100 —	337.50	337.50
4	Renta austr. aur., scut. de dare	117.20	118 —
4	" " Cor. " " " " " " "	94.45	95 —
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	85.10	— —
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91.90	91.75
5	" " " " " " " " " " " " "	101.75	— —
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121.90	— —
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	96.60	96.80
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95.55	— —
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	99.75	99.65
4	" " " " " " " " " " " " "	99.95	99.95
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta în fl.	100.50	100.50
4	" " " " " " " " " " " " "	93.75	93.73
4 1/2	Obl. com. "banca" ung. "Pesta cu 10% premie	103.25	104 —
4	" " " " " " " " " " " " "	93.60	93.50
4 1/2	Scr. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93.50	93.50
4	Obl. com. " " " " " " " " " " " " "	93.50	93.50
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	— —	110 —
4	Scr. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	93.05	94 —
4	Banca hipotecară ungară în cor.	100.25	100.25
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	93.50	93.50
4	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	— —	109 —
5	" " " " " " " " " " " " "	— —	101 —
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	— —	99 —
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu, ...	100.25	100.25
4	" " " " " " " " " " " " "	93 —	93 —
4	" " " " " " " " " " " " "	100 —	100 —
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu, ...	100.25	100.25
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	93.50	93.50
4	" " " " " " " " " " " " "	— —	— —
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	307.50	— —
3	1880 à fl. 100	— —	— —
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	286.65	— —
4	1889 à fl. 100	— —	— —
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	255 —	256 —
2	" " " " " " " " " " " " "	118.25	118 —
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	292.50	— —
—	Basilica—Budapesta à fl. 5 —	33.60	35 —
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100 —	545 —	545 —
—	Buda, comuna à fl. 40 —	— —	— —
—	Pálffy, à fl. 40 —	260 —	257 —
—	Crucea roșie austriacă, à fl. 10 —	69 —	70 —
—	" " " " " " " " " " " " "	45.25	46 —
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100 —	554.35	554 —
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5 —	— —	13 —
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4 —	— —	19 —
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11.42	11.43
—	20 franci aur	19.11	19.14
—	20 marce aur	23.54	23.56
—	Sovereigns pr bucată	24.06	— —
—	Ruble hârtie per bucată	2.55	2.56
—	100 Marce hârtie	117.63	117.75
—	100 franci hârtie	— —	95.65
—	100 lire hârtie	95 —	95.30
—	100 lei hârtie	— —	95.05

Legea Tovărășiiilor

(Legea comercială ungară artic. XXXVII : 1875
cu o introducere și îndrumări pentru înființarea
tovărășiiilor)

de

Vasile C. Osvadă,

directorul însoțirii „Agricola” din Hunedoara și redactorul
foaiei „Tovărășia” din Orăștie.

Se poate comandă la autor sau și prin admini-
strația „Rev. Economice” cu prețul de 50 fl.

Societatea de asigurare „Dunărea”.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

Centrala în Viena: ———

◆◆ Agenturi generale în Sibiiu și Brașov ◆◆

la

„Albina” inst. de credit și de economii.

„Dunărea” se ocupă cu:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină,
contra infracției (furt prin spargere), asigurări de
stiele la galantare, de transport, precum și cu
asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai
culante premii și condițiuni. Asemenea se fac
asigurări pentru cazuri de accidente prin socie-
tatea de asigurare pe acții „Danubius” fondată
sub egida societății „Dunărea”.

Știința conturilor

sau

Contabilitatea în partidă dublă

de

I. C. Panțu,

profesor la Școala superioară de comerț din Brașov.

Ediția II revăzută și completată, 8° mare

I—VIII + 323 pagini.

Editura Librăriei Ciureu din Brașov.

Se poate comandă și prin administrația „Revistei
Economice” cu prețul de K 4.—.